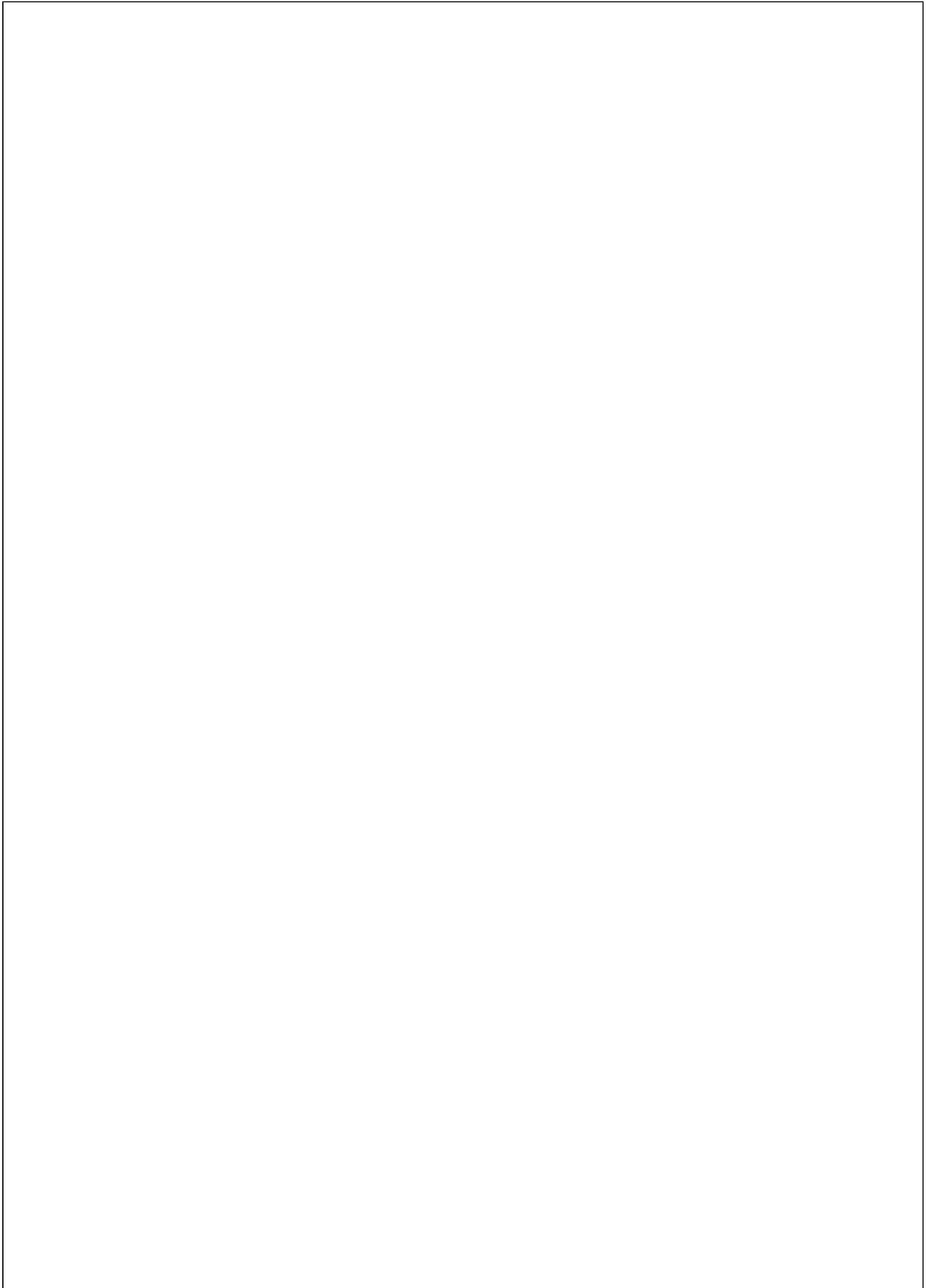

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/229677,Komunikat-w-sprawie-prac-poszukiwawczo-ekshumacyjnych-we-Wronkach.html>
26.02.2026, 19:24

Komunikat w sprawie prac poszukiwawczo-ekshumacyjnych we Wronkach

12.09.2025

[Biuro Poszukiwań i Identyfikacji](#)

3 września 2025 r. na cmentarzu parafialnym przy ul. Sierakowskiej we Wronkach przeprowadzono prace poszukiwawczo-ekshumacyjne, których celem było odnalezienie szczątków Aleksandra Szmita, zmarłego w więzieniu we Wronkach w styczniu 1950 r.

Aleksander Szmit urodził się w okolicach Lwowa. Po przesiedleniu na ziemie zachodnie należał do organizacji Aleksandra Kassaraby. Za udział w podziemnej organizacji niepodległościowej został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na karę 10 lat więzienia i utratę praw publicznych na 5 lat. W 1947 r. został osadzony w więzieniu we Wronkach.

Dzięki heroicznej postawie ks. Piotra Stróżyńskiego, proboszcza wronieckiej parafii, zmarli lub zamordowani więźniowie byli chowani na cmentarzu z należnym szacunkiem, w osobnych grobach. W przeciwieństwie do zarządu więzienia starał się, w miarę możliwości, informować rodzinę skazanego o jego śmierci i pogrzebie. W odszukiwaniu miejsc pochówku więźniów nieocenione są księgi zgonów prowadzone przez proboszcza. Ks. Stróżyński narażając własne bezpieczeństwo, osobiście żądał od kierownictwa więzienia szczegółów dotyczących ofiar, aby móc należycie odnotować ich dane w księgach parafialnych.

Przedmiotem eksploracji był nieoznakowany grób, w którym, według zachowanych źródeł, miał zostać pochowany Aleksander Szmit.

W wyniku przeprowadzonych prac ujawniono i podjęto szczątki dorosłego mężczyzny. Odnalezione szczątki, odpowiadające cechom antropologicznym poszukiwanej osoby zostały przekazane do dalszych badań.

12.09.2025 r., BPII IPN

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

Komunikat